

De oudervertelavond, een omgekeerd tienminutengesprek

Gebaseerd op 't artikel van Alfred Jeths, Praxis oktober 2001

Omgaan met ouders: De oudervertelavond

Ouders kennen hun eigen kind het best. Zij kunnen dan ook een goede bron zijn om informatie over het kind te krijgen. Ouders zijn eigenlijk de eerste onderwijzers van het kind. Zij leren het kind van jongs af aan spreken en luisteren, hebben invloed op de sociaal-emotionele ontwikkeling en laten zien hoe je met elkaar omgaat.

Als ouders zo'n grote invloed op de ontwikkeling hebben, dan kunnen ze ook een goed beeld van hun kind geven. Een manier om alle kinderen zo snel mogelijk te leren kennen, is de *oudervertelavond*. Zo'n avond kan gezien worden als een omgekeerd *tienminutengesprek*.

De aanleiding

Voor de openbare basisschool De Brandaris in Hellevoetsluis was het artikel van Alfred Jeths de aanleiding om hun kennismakingsgesprekken met ouders aan de start van het schooljaar eens onder de loep te nemen. Zij hielden al enige tijd gesprekken aan het begin van het schooljaar waarbij niet iedereen altijd helder voor ogen had wat de bedoeling hiervan was.

De oudervertelavond

Tijdens de oudervertelavond vertellen de ouders aan de leerkracht het een en ander over hun kind. Een richtinggevend hulpmiddel hierbij is de vragenlijst.

Het doel van het gesprek is om informatie te krijgen over:

- het kind zelf, kwaliteiten, 'gebruiksaanwijzing' oftewel wat is belangrijk in communicatie en wat kunnen ouders vertellen over hoe het kind leert;
- de thuissituatie;
- eventuele andere belangrijke zaken.

Werkwijze

De ouders krijgen van tevoren de vragenlijst. Ze vullen de lijst in en leveren die daarna weer in op school. De leerkracht gebruikt de vragenlijst als voorbereiding op het gesprek. Er kunnen bijvoorbeeld opvallende zaken in staan waar de leerkracht iets meer over wil weten en waar tijdens het gesprek specifiek naar gevraagd kan worden.

Tijdens het gesprek dient de vragenlijst als uitgangspunt voor wat er allemaal besproken gaat worden. En na afloop wordt de vragenlijst in het portfolio van het kind bewaard.

Tips

Gesprekstechnieken

Voordat de gesprekken worden gevoerd, is het zinvol om enige kennis en ervaring op te doen op het gebied van *gesprekstechnieken* en het *goed leren luisteren*.

Vooral de techniek van het *doorvragen* is erg belangrijk. Als deze techniek goed wordt beheerst, kun je als leerkracht erg veel te weten komen. Manieren om door te vragen, zijn bijvoorbeeld: 'Hoe bedoelt u dat?' Of: 'Kunt u daar een voorbeeld van geven?'

Ouders hebben vaak de neiging om snel te vragen hoe het met hun kind gaat, waardoor het gesprek een andere wending kan krijgen. Het vereist dan enige vaardigheid om 'informatie geven' weer om te buigen naar 'informatie krijgen'.

Luisteren

Het *goed* en *werkelijk kunnen luisteren* komt bij elk gesprek aan de orde. Het succes van het gesprek is voor een belangrijk deel afhankelijk van de kwaliteit van het luisteren.

Over het algemeen merkt een ouder het snel als er niet écht naar hem of haar geluisterd wordt.

Non-verbaal gedrag is in dit verband erg belangrijk. De leerkracht moet de ouder aanmoedigen om te vertellen.

Tot slot

Door de oudervertelavond vroeg in het schooljaar te organiseren en het een verplichtend karakter te geven, leren de leerkrachten alle *ouders* snel kennen.

Uit literatuur is gebleken dat de ouders erg positief zijn over de oudervertelavond. Ze voelen een gezamenlijke verantwoording voor de ontwikkeling van hun kind. En ook waarderen ze de belangstelling vanuit de school voor het welzijn van het kind.

Dit laatste is toch iets waar leerkrachten naar moeten streven. Een oudervertelavond is hierbij een goed hulpmiddel!

VRAGENLIJST

Naam van het kind _____

Ingevuld door _____

Datum: _____

1 Globale indruk

Als u uw kind moet typeren in één zin of in een paar woorden. Wat zegt u dan over uw kind?

2. Wat valt u op bij uw kind?

Zet een kruisje bij de woorden die passen bij uw kind.

Mijn kind is:

☐ rustig	☐ vol ideeën	☐ Precies
☐ communicatief	☐ praktisch	☐ efficiënt
☐ creatief	☐ geduldig	☐ gedreven
☐ geconcentreerd	☐ intuïtief	☐ initiatiefrijk
☐ doelgericht	☐ expressief	☐ onafhankelijk
☐ _____	☐ _____	☐ _____

Wat vindt u kwaliteiten/talenten van uw kind?

Ik ben trots op _____

3. Thuissituatie

Hier kunt u iets vertellen over uw gezin: (wie wonen er bij u in huis, bijvoorbeeld: moeder, vader, broertjes, zusjes, huisdieren)

Kunt u uw gezin typeren in een paar zinnen of in een paar woorden.

Wat doet uw kind graag?

Mijn kind:

- ☐ werkt thuis *vaak/niet vaak* met de computer
- ☐ vindt sport *leuk/niet leuk*.
- ☐ heeft *wel/niet* een zwemdiploma.
- ☐ houdt *wel/niet* van buiten spelen.

☐ _____

☐ _____

Waar heeft uw kind veel belangstelling voor?

Hoe komt uw kind uit school?

Wat vindt uw kind leuk op school?

Hoe leert uw kind graag?

4. Wat kunt u ons vertellen over de omgang met uw kind?

U kunt hierbij denken aan tips en aanbevelingen:

Welke aanpak werkt goed? Hoe helpt u uw kind? Wat zorgt ervoor dat uw kind zich goed voelt? Zijn er misschien dingen die we vooral moeten laten.....?

5. Als u verder nog iets kwijt wilt? Ga uw gang....

Gesprek ouders naar aanleiding van de vragenlijst

Een mogelijke aanpak:

Aan de start:

Na een welkom /fijn dat je er bent /bedankt voor het invullen is het belangrijk dat je eerst nog even kort aangeeft wat jullie bedoelingen zijn van dit gesprek.

Wij vinden het belangrijk om goed aan te kunnen sluiten op de kinderen in de klas, daarbij speelt de aanvullende informatie van ouders een heel belangrijke rol. Zo krijgen wij een completer beeld van het kind, dus dat betekent voor nu dat het belangrijk is jullie als ouders veel aan het woord zijn.

Hebben ouders andere verwachtingen, willen zij juist informatie over hun kind van de leerkracht, maak dan een nieuwe afspraak of verwijst naar 1^e rapportgesprek en laat je niet verleiden, voor je het weet zit je uitgebreid te vertellen over hoe jij het kind ervaart.

Na de bedoeling kort te hebben toegelicht kun je op veel verschillende manieren starten.

Een paar voorbeelden:

- ☐ Vragen of er naar aanleiding van de vragenlijst iets is dat de ouder(s) graag zelf nog willen aanvullen of toelichten?
- ☐ Positief de herkenbaarheid benoemen die je ziet in de ingevulde vragenlijst en daarop doorvragen.
- ☐ Goed om te lezen dat uw kind blij uit school komt en ... bijvoorbeeld leuk vindt. Kunt u daar iets meer over vertellen....?
- ☐ Doorvragen op een aspect uit de vragenlijst waar jij nieuwsgierig naar bent en meer over wilt weten.
Bijvoorbeeld: u heeft aangegeven dat uw kind heel precies is, waar ziet u dat vooral? Is dat bijvoorbeeld in zijn kamer, hebben dingen een vaste plek of.....(stilte – ruimte om in te vullen door de ouders)
Lastig hierbij is wanneer je iets niet herkent wat de ouder heeft ingevuld. Pas dan op voor je non-verbale communicatie. Ga echt op zoek naar wat ouders bedoelen en pas op voor suggestieve vragen, waarin jouw beeld naar voren komt.

Deze werkwijze doorzetten in je gesprek, verhelder onduidelijkheden. Hoe bedoelt u dat? Kunt u dat toelichten? Aanvullen met vragen die je niet bij de start gebruikt hebt.

Het is erg belangrijk om aandacht te besteden aan de kwaliteiten en de aanbevelingen van ouders.